

OD UST DO KNJIGE

Ljudska pesem med ustnim in tiskanim

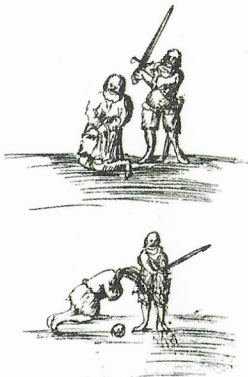
Multimedijska razstava

Ljubljana, Atrij ZRC, 6.–24. september 2010

Ljubljana – svetovna prestolnica knjige 2010

Ljubljana – Pod Trančo, razglednica, ok. 1920, 133 x 86 mm.
Hrani Narodni muzej Slovenije, fotodokumentacija GK,
inv. št. K-6046.

Dve podobi smrtnice iz Marusigove goriške kronike iz 17. stoletja prikazujeta zamah z mečem in obglavljenje. (G. M. Marusig, Le Morti Violenti, list 25 in 28, 1673.)

Citirano po Studen, Andrej, 2004. *Rabljev zamah. K zgodovini kriminala in kaznovanja na Slovenskem od 16. do začetka 21. stoletja*. Ljubljana: Slovenska matica, str. 40.

Obsojena detomorilka

1. »Prišli so mi hudi briči,
pretrdo me zvežejo,
not v trančo so me djali,
v to trančo velbano.
2. Gospodje so me vprašali:
'Urška, kaj ti delaš tu?'
Kaj me bodo vprašali,
saj sami dobro vedo.
3. Enga sinka sem imela,
še tega umorila sem.
Lepe botre sem mu zbrala,
Jezusa in Marijo.«
4. »Al te je tvoj Jur naučil
al si si sama zmisliła?«
»To me ni moj Jur naučil,
sem si sama zmisliła.«
5. Frajman jo zdaj lepo poprašā:
»Urška, češ moja frava bit?
Hočeš moja biti,
al daš raj svojō glavō.«
6. »Nočem tvoja frava biti,
rajši dam svojo glavō!«
Frajman se okol zasuče,
Urški glavca odleti.
7. Glavca trikrat poskočila
od le-te črne zemlje,
svete besede spregovorila:
»Jezus, Jožef, Mārija!
8. Uzemite mojo truplo,
nesite ga v črnō zemljō.
Uzēmite mojo dušo,
pošljite jo v svetō nebō!«

The Condemned Infanticide

1. »Loutish deputies came for me,
They tied me too tightly,
They put me in prison,
In this vaulted prison.
2. The gentlemen asked me:
'Urška, what are you doing here?'
Why are they asking me,
Because they themselves know well.
3. I had a son,
And I killed him.
I chose good godparents for him,
Jesus and Mary.«
4. »Did your Jure teach you that
Or did you think of it yourself?«
»My Jure did not teach it to me,
I thought of it myself.«
5. Now the executioner nicely asks:
»Urška, would you like to be my wife?
Do you want to be mine,
Our do you prefer to lose your head?«
6. »I do not want to be your wife,
I would rather lose my head!«
The executioner makes a turn,
And Urška's head flies off.
7. Her head bounces three times
On the black earth,
It speaks the blessed words:
»Jesus, Joseph, Mary!
8. Take my corpse,
Bear it into the black soil.
Take my soul,
Send it to blessed Heaven!«